

У С Т А В

на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва

изменение и допълнение, приет на X конгрес на СОСЗР,
състоял се в гр. Ямбол на 03-04.06.2022 г.

Вписан в Агенцията по вписванията на 30.06.2022 г.

Глава I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Статут

Чл. 1. (1) Съюзът на офицерите и сержантите от запаса и резерва, наричан по-долу за краткост „Съюзът“, е регистриран съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел като сдружение за осъществяване на общественополезна дейност.

(2) Съюзът е юридическо лице с нестопанска цел. Той отговаря за задълженията си със своето имущество. Членовете на Съюза не отговарят за задълженията на Съюза. Те са отговорни в пределите на предвидените в този Устав членски вноски.

(3) Съюзът на офицерите и сержантите от запаса и резерва е наследник и правоприемник, с всички активи и пасиви, на Съюза на запасните офицери, учреден през 1908 год. и на Съюза на запасните подофицери, учреден през 1910 година.

(4) Съюзът на офицерите и сержантите от запаса и резерва осъществява международно сътрудничество със сродни организации и е член на Междусъюзническата конфедерация на офицерите от резерва на НАТО – CIOR и на Международната конфедерация на генералите, адмиралите и офицерите от запаса – МКО.

Наименование

Чл. 2. (1) Наименованието на сдружението е: **Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва – СОСЗР.**

(2) На английски език името се изписва по следния начин:
Reserve officers and noncommissioned officers union – RONU.

(3) Всяко писмено изявление от името на Съюза трябва да съдържа неговото наименование, седалище, адрес, както и данни за регистрацията, включително и БУЛСТАТ номер /ЕИК/.

Седалище и адрес на управление

Чл. 3. Седалището и адресът на Съюза са: гр. София 1000, район „Възраждане“, бул. „Христо Ботев“ № 48.

Срок

Чл. 4. Съюзът не е ограничен със срок или с друго ограничително условие.

Определяне на дейността

Чл. 5. (1) Съюзът, по смисъла на Чл. 2, ал 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, е организация за осъществяване на общественополезна дейност.

(2) Дейността на Съюза се осъществява въз основа на българското законодателство, настоящия Устав и решенията на неговите органи за управление.

Глава II ХАРАКТЕР, ЦЕЛИ И СРЕДСТВА

Характер

Чл. 6. Съюзът по своя характер е национална, съсловна, родолюбива, независима и непартийна организация. Той се изгражда на принципите на доброволността, демократичността и самоуправлението.

Основни цели

Чл. 7. Основни цели на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва са:

1. Да работи за сдружаване на офицерите и сержантите от резерва и запаса на въоръжените сили, МВР и специалните

служби на основата на националните и професионални ценности и добродетели и в интерес на укрепване на държавността и националната сигурност.

2. Да поддържа и укрепва връзката между офицерите и сержантите от резерва и запаса и тези на активна служба. Да провежда дейност сред обществото за издигане престижа на военната служба в действащата армия и в резерва, и авторитета на МВР и специалните служби.

3. Да осъществява военно-родолюбива дейност сред младежите и населението за съхраняване на военната памет и бойната слава на българския народ.

4. Да подкрепя всички инициативи и да провежда самостоятелна работа за подобряване на социалния статус на действащите и пенсионираните военнослужещи, на служителите на МВР и специалните служби и на тези от резерва.

5. Да подпомага социално слаби и болни членове на Съюза, както и такива с увреждания и да работи съвместно с други организации на хора с увреждания за осигуряване на равен достъп до всички социални услуги и до проявите на съюза. За целта в Съюза е учреден фонд „Социални помощи“. Дейността за управление на Фонд за социални помощи, условията и реда за предоставянето на социална помощ се уреждат с вътрешен правилник.

6. Да бъде мост между гражданското общество, въоръжените сили и органите на реда и със своята обществена дейност да съдейства за издигане бойния потенциал на Българската армия, отбранителната способност на страната и националната сигурност.

7. Да информира своите членове и гражданското общество за политиката на Република България, НАТО, ЕС по въпросите на колективната отбрана, отбранителната способност на страната и ролята на резерва в тях.

8. Да представлява своите членове в страната и в чужбина и да участва активно в сродни международни организации.

Средства за постигане на целите на Съюза

Чл. 8. Средствата за постигане целите на Съюза са:

1. Поддържане на постоянни контакти и постоянно взаимомо-

действие с държавните институции и местната администрация (президент и върховен главнокомандващ, ръководствата на МО, МВР, МОН, ЩО, областните управители, кметовете на селищата, военни формирования на БА, специалните служби и предприятията, създадени на основата на бившите строителни и транспортни войски) и осъществяване връзката между обществото и институциите за отбрана и сигурност.

2. Формулиране, огласяване и отстояване на собствени становища по проблеми на националната сигурност, отбраната на страната, военното строителство, вътрешния ред, борбата с престъпността и корупцията.

3. Разработване на предложения за промени в нормативната уредба и подзаконовите актове и съдейства за внасянето им за разглеждане от законодателната и изпълнителната власт.

4. Сътрудничество и провеждане на съвместни мероприятия със сродните военно-родолюбиви съюзи и други граждански сдружения.

5. Възстановяване, поддържане и изграждане на военни паметници, паметници на българската бойна слава и участие в чествания и ритуали, свързани с българските военни традиции, бойна слава и добродетели, за осъществяване на родолюбивата си мисия.

6. Съвместна работа с Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Министерство на младежта и спорта и техните териториални структури, училища и училищните настоятелства за военно-патриотично възпитание, развитие на военно-приложните спортове и началната военна подготовка на учениците и младежите.

7. Работи съвместно с МТСТГ, МО, НОИ, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за хора с увреждания за подобряване на социалния и здравния статус на членовете на Съюза.

8. Провежда активна информационна политика в интерес на своите членове и на гражданското общество.

9. Организира и участва в конференции, срещи, семинари, дискусии, беседи пред обществеността и подрастващото поко-

ление по международни, исторически и военно-патриотични въпроси, в състезания по военно-приложни спортове, в курсове за професионално образование и обучение и други, свързани с целите и задачите на Съюза.

10. Изучава и популяризира българския и чуждестранния опит в умиротворителни и хуманитарни операции и мисии зад граница и подпомага набирането и участието на офицери и сержанти от резерва за тях.

11. Осъществява двустранно и многостранно сътрудничество и участва в мероприятията на Междусъюзническата конференция на офицерите от резерва на НАТО – CIOR и Международната конфедерация на генералите, адмиралите и офицерите от запаса – МКО.

12. Извършва допълнителна стопанска дейност, непосредствено свързана с предмета на основната дейност.

Глава III ЧЛЕНСТВО

Права и задължения на членовете на Съюза

Чл. 9. (1) Членуването в Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва е доброволно. Членове могат да бъдат дееспособни физически и юридически лица.

(2) Членовете са:

1. Индивидуални;
2. Колективни;
3. Почетни;
4. Асоциирани.

(3) Всички членове на Съюза са равнопоставени по отношение на правата и задълженията, определени в този устав.

(4) Индивидуален член може да бъде всеки офицер, сержант от запаса и резерва от МО, МВР, специалните служби и бившите строителни и транспортни войски, независимо от неговите политически убеждения, вероизповедание и етническа принадлежност, който признава Устава и Програмата на Съюза, работи в едно от дружествата или клубовете и плаща членски внос.

(5) Колективен член може да бъде всяко българско юридическо лице на офицери и сержанти от запаса и резерва, което признава Устава и Програмата, споделя целите и средствата за тяхното постигане, изпълнява решенията на висшестоящите управителни органи и плаща (отчита) определения, съгласно този Устав, членски внос, съобразно декларираните членове.

(6) Колективните членове, които имат свои структури в цялата страна, се ползват със статут на областна организация на Съюза. Областните и общинските структури на колективните членове на Съюза са членове на съответните областни и общински организации на Съюза.

(7) Колективният член упражнява своите права и задължения чрез пълномощник, определен от представляващия юридическото лице орган. Пълномощник на колективен член може да бъде само физическо лице, снабдено с изрично пълномощно. Всеки пълномощник може да представлява само един колективен член, няма право да преупълномощава с правата си трето лице и има право на един глас в ръководните органи на съответното равнище.

(8) Колективни членове не могат да бъдат организации с политическа насоченост и такива, които изповядват идеи, противоречащи на Конституцията на Република България, проповядват расизъм, шовинизъм, верска нетърпимост и насилие над правата на гражданите на страната.

(9) Почетен член на Съюза може да бъде всеки български гражданин, който има изключителни заслуги към Съюза. Почетните членове, които не са офицери и сержанти от запаса и резерва, се канят на общи и тържествени събрания, чествания и други прояви.

(10) Асоциирани членове могат да бъдат граждански родолюбиви организации с предмет на дейност в областите сигурност и отбрана, членове на семействата на офицерите и сержантите от запаса и резерва, военни служители в системата на Министерство на отбраната и войници (матроси), прекратили службата си във Въоръжените сили, както и други български граждани, които приемат Устава и основните цели на Съюза.

(11) Симпатизанти са онези лица и колективи, които подпомагат финансово или извършват доброволна дейност за Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

Чл. 10. Всеки член на Съюза има право:

1. Да участва в дейността на Съюза и в работата на общото събрание (Конгреса).

2. Да избира и да бъде избран в органите за управление, без значение дали е делегат на съответната конференция или на Конгреса на Съюза.

3. Да осъществява контрол върху работата на Съюза и органите за управление.

4. Да отправя предложения, сигнали, жалби и молби до ръководните органи по всички въпроси от дейността на Съюза.

5. Да бъде информиран за дейността на Съюза.

6. Да се ползва от имуществото на Съюза.

7. Да предлага и да бъде предлаган за награждаване с отличия на Съюза.

8. Да получава съдействие от управителните органи на Съюза при осъществяване на дейност, свързана с целите и задачите записани в настоящия устав.

9. Да участва в работата на друго дружество или клуб, без да е част от неговия членски състав, с право на съвещателен глас при провеждане на заседания на дружеството/клуба, като не може да бъде избран в органите за управление и за делегат на общи събрания и конференции от името на това дружество/клуб.

Чл. 11. Всеки член на Съюза е длъжен:

1. Да участва редовно в дейността на дружествата и клубовете, да пропагандира и да работи за достигане целите и задачите на Съюза.

2. Да спазва законите на Република България и Устава на Съюза.

3. Да пази доброто име и достойнството на офицера и сержанта от запаса и резерва.

4. Да плаща редовно установения членски внос.

5. Да поддържа своята подготовка и готовност за изпълнение на мобилизационните си задължения и за служба в резерва.

6. Да работи за нарастване на обществения авторитет на Съюза и за умножаване и опазване на неговото имущество. Решително да се противопоставя на всички опити за разцепление и нарушаване единството на Съюза.

Чл. 12. Членските права и задължения са непрехвърлими и не преминават върху други лица в случай на смърт или прекратяване на членството.

Придобиване на членство

Чл. 13. (1) Индивидуални членове се приемат от дружествата (клубовете) и колективните членове на основата на писмена молба, в която кандидатът декларира, че е запознат и приема разпоредбите на Устава.

(2) Колективни членове се приемат с решение на органите за управление, на чиято територия те са създадени, в съответствие с условията на Чл. 9, ал. 4,5 и 6 от настоящия Устав. Кандидатите за колективни членове трябва да представят писмена молба, акт за надлежна съдебна регистрация, решение на Общото събрание или Управителния съвет за членство в Съюза и документ за надлежно упълномощаване на представител.

(3) Почетни членове на Съюза се приемат с решение на Централния съвет по предложение на областна организация или колективен член на Съюза. Централният съвет на СОСЗР приема „Статут на почетните членове в СОСЗР“ и отличителните знаци на почетните членове.

(4) На всеки член се издава членска карта.

(5) На почетните членове се издава членска карта, почетна грамота и почетна значката на Съюза.

Прекратяване на членството

Чл. 14. (1) Членството се прекратява:

1. С едностранно волеизявление до дружеството (клуба), за колективните членове писмено до съответния Общински, Областен съвет или до Централния съвет на Съюза.

2. Със смъртта или поставянето под пълно запрещение.

3. С изключване.

4. С прекратяването на юридическото лице – колективен член.

5. При отпадане.

(2) Решението за изключване на индивидуален член се взема от общото събрание на дружеството или клуба, който го е приел, при наличие на виновно поведение, което прави по-нататъшното членство несъвместимо.

(3) Решението за изключване на колективен член се взема от съответния орган за управление, който осъществява неговото ръководство, в съответствие с Чл. 9, ал. 4,5 и 6.

(4) Решението за изключване от Съюза на членове от Общинските, Областните съвети и на Централния съвет се взема от дружеството (клуба) по предложение на съответните съвети. Решението за изключване от Съюза на членове на контролните комисии се взема от дружеството (клуба) по предложение на съответните контролни комисии.

(5) Решението за изключване може да се обжалва пред висшестоящите ръководни органи, включително и пред общото събрание на Съюза (Конгреса). Жалбите и възраженията се подават писмено и се решават от съответния орган в двумесечен срок. За резултатите се информира подателят на жалбата, съответното дружество (клуб) и съюзния орган.

(6) Отпадането от членство е налице, когато даден член не е внасял членски внос повече от една година и не е участвал в дейността на дружествата или клубовете. Отпадането се констатира от дружествения, съответно клубния съвет и се документира надлежно с решение за прекратяване на членството.

Отличия на Съюза

Чл. 15. (1) За дългогодишна и активна работа в Съюза и принос за организационното укрепване и постигане на неговите цели, всеки член на Съюза може да бъде награден с едно от следните отличия:

- Удостояване със звание „Почетен председател“;
- Удостояване със звание „Почетен член“;
- Почетна грамота;

- Материални награди;
- Благодарност от името на Съюза.

(2) Редът и условията за стимулирането на членове и структури (организации и дружества/клубове) и провеждане на различните ритуали в Съюза се определят в „Инструкция за стимулирането, символите и ритуалите в СОСЗР“, приета от Централния съвет на СОСЗР.

(3) Предложението за награждаване може да се прави от УС, от Областните, Общинските съвети, дружествата и клубовете, съгласно утвърдения статут на отличията.

(4) Решението за награждаване с „Почетен член“ се взема и обявява от Централния съвет/Областния, Общинския съвет, а „Почетна грамота“, материални награди и „Благодарност“ от името на Съюза – от Управителния съвет по предложение от съответните областни съвети.

(5) Почетни председатели могат да се избират във всички организационни звена – дружество/клуб, общински/районни, областни организации на Съюза. Това звание има изцяло морален характер и е свързано с минали заслуги на съответния член в полза на Съюза. Званието се дава или отнема с решение на съответното общо събрание (конгреса). Той получава членска карта „Почетен член на СОСЗР“. Правата на почетния председател на СОСЗР се определят в „Статут на почетния председател на СОСЗР“, като вътрешен нормативен акт.

(6) Общинските/районните и дружествените/клубните съвети могат да награждават своите членове със свои „Почетна грамота“ и „Благодарност“ по предложение на дружествените или клубните съвети.

Глава IV ИМУЩЕСТВО

Чл. 16. Имуществото на Съюза се състои от правото на собственост и други вещни права върху недвижими имоти и движими вещи, имуществени вноски от членовете, вземания и други права в съответствие с действащото в страната законодателство.

Източници на средства на Съюза

Чл. 17. (1) Членовете на съюза плащат членски внос – встъпителен и годишен.

(2) Встъпителният членски внос е равен на 5 лв. и той се внася непосредствено след приемането в Съюза, като от него не се правят отчисления.

(3) Годишният членски внос е фиксирана сума от 12 лв. и се внася в дружествата и клубовете еднократно до 30 май на текущата година. Членският внос на неотчетените и приетите след 30 май нови членове се събира и отчита в ЦС до 30 ноември.

(4) Юридическите лица, колективни членове на Съюза, сами определят размера на встъпителния и годишния членски внос на своите членове. Размерът на членския внос към Съюза се определя от органите, които са взели решението за тяхното приемане (ЦС, Областен съвет, Общински съвет).

(5) Събраният в дружествата и клубовете членски внос се разпределя както следва:

- за нуждите на дружествата и клубовете – 40%;
- за нуждите на общинските съвети – 30%;
- за нуждите на областните съвети – 20%;
- за нуждите на Управителния съвет – 10%.

(6) Там където в общинските организации има районни такива (без столицата), разпределението на членския внос е както следва:

- за нуждите на дружествата и клубовете – 40%;
- за нуждите на районната организация – 10%;
- за нуждите на общинската организация – 20 %;
- за нуждите на областната организация – 20%;
- за нуждите на Централния съвет – 10%.

(6) Дружествата и клубовете на пряк отчет на Областните съвети остават 60% от събрания членски внос за собствени нужди.

Чл. 18. По решение на общите събрания на дружествата, клубовете и заседанията на съветите на съответните организации, включително и Централния съвет на Съюза, членовете могат да

правят целеви вноски за постигане на определени цели. С решенията се определя целта, размерът и начинът на събиране на вноските.

Чл. 19. Други източници на средства за Съюза могат да бъдат:

1. Дарения, помощи и завещания на български и чуждестранни физически и юридически лица.

2. Материална и финансова помощ и субсидии от държавата и общините.

3. Приходи от допълнителната стопанска дейност.

4. Постъпления от участие в международни програми.

5. Постъпления и приходи, получени в съответствие с действащите закони в страната.

Управление и разпореждане с имущества

Чл. 20. (1) Управлението на недвижимите имоти и движимите вещи, собственост на Съюза, и такива, безвъзмездно предоставени от Министерството на отбраната, МВР, Областните (Столичния съвет) и Общинските управи, се осъществява от Областните (Столичния съвет) и Общинските (Районните) съвети, а разпореждането (продажба и замяна) на недвижими имоти се осъществява единствено с решение на Общото събрание (Конгреса) на Съюза.

(2) Председателят на Съюза издава нотариално заверени пълномощни на председателите на Областните (Столичния) и Общинските съвети, в които определя какви договори и какви счетоводни и финансови документи могат да подписват. Копия от всички договори се изпращат в Централния съвет на Съюза.

(3) Придобитите средства от отдаваните под наем имоти на Съюза, след приспадане на всички разходи и издръжката на съответните имоти, се разпределят както следва:

за ЦС – 30%;

за Областните/Столичния съвети – 70%.

(4) Централният съвет приема наредба за управлението на собствеността.

Допълнителна стопанска дейност

Чл. 21. (1) Съюзът осъществява допълнителна стопанска

дейност, която непосредствено е свързана с предмета на основната му дейност.

(2) Предметът на допълнителната стопанска дейност е консултантска, образователна, издателска, управление на недвижими имоти, посредничество на наши и чуждестранни лица, участие в търговски дружества и кооперации, както и всяка друга стопанска дейност, незабранена от закона и свързана с предмета на основната му дейност.

(3) Извършваната стопанска дейност се подчинява на условията и реда, определен от Търговския закон, Закона за счетоводството и данъчните закони.

(4) Приходите, получени от допълнителната стопанска дейност се използват за постигане целите на Съюза, без да се разпределят печалби.

Разходване на имущество

Чл. 22. (1) Съюзът може да изразходва безвъзмездно имущество и да осъществява дейност, насочена за постигане на целите записани в този Устав в съответствие със разпоредбите на Чл. 41 от ЗЮЛНЦ.

Ежегоден контрол

Чл. 23. (1) Управителният съвет, всяка година до 31 март, изготвя годишен счетоводен отчет за изминалата година и го предоставя за заверка от лицензиран експерт-счетоводител.

(2) В същия срок изготвя доклад за дейността на Съюза със съдържанието по Чл. 40, ал. 2 от ЗЮЛНЦ.

(3) Областните (Столичният) съвети, всяка година до 28 февруари, изготвят и изпращат в Управителния съвет на Съюза отчет, включително и финансов, за изминалата година, като представя протокол.

(4) Управителният съвет, всяка година до 31 май, предоставя в Централния регистър на Министерството на правосъдието информация за дейността си съгласно изискванията на ЗЮЛНЦ, а след 01.01.2018 г. – към Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието.

Глава V ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл. 24. (1) Структурата на Съюза се състои от:

1. Дружества и клубове с равни права;
2. Общински (Районни) организации;
3. Областни (Столична) организации;
4. Национална организация – СОСЗР със своите органи за

управление.

(2) Дружеството и клубът са основни организационни единици на Съюза. Дружествата се изграждат по местоживеене и месторабота, а клубовете – по съвместна служба или интереси и се състоят най-малко от 5 членове. Те се вписват в съответния Общински (Районен) съвет, а когато са изградени на територията на няколко общини (райони) – в съответния Областен (Столичен) съвет.

(3) Дружествата и клубовете, които наброяват повече от 100 души или са единствени в дадена община, се ползват със статут на общинска организация, съгласно настоящия устав.

(4) Общинската, съответно Районната организация, е главно структурно звено на Съюза и обединява дружествата и клубовете на територията на дадената община (район). Тя осъществява цялостната дейност на Съюза на тази територия и чрез нея се постигат целите, заложиени в този Устав. Общинската (Районната) организация влиза в състава на Областната (Столичната) организация.

(5) Областните (Столичната) организации се учредяват на територията, която следва областното административно-териториално деление на страната. Тя обединява Общинските (Районните) организации на областта и се явява организатор и координатор на дейността на Съюза на тази територия за постигане на неговите цели.

Клонове

Чл. 25. (1) Съюзът, на основание Чл. 11, ал. 2 от ЗЮЛНЦ, може да има клонове.

(2) Решение за откриване на клон се взема от Централния съвет по предложение на Управителния съвет на Съюза.

(3) Клоновете са неразделна част от структурата на СОСЗР. Това обстоятелство задължително се вписва в техния учредителен акт.

(4) С решение на ЦС на СОСЗР се определят ограниченията в правомощията и представителната власт на съответните председатели/управители на клона.

(5) Клоновете се вписват в регистъра за юридическите лица с нестопанска цел по седалището на клона. На вписване подлежат следните обстоятелства:

1. Наименованието, седалището и адресът на Съюза;
2. Наименованието, седалището и адреса на клона;
3. Управителят на клона, както и предвидените в решението на Централния съвет ограничения на правомощията и представителната му власт;

4. Всички задължителни обстоятелства, предвидени за вписване по ЗЮЛНСЦ в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(6) Наименованието на клоновете се образува като към наименованието на Съюза се добавя указанието „клон“ и населеното място, където е седалището на клона.

(7) Клоновете се вписват в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност към АВ по седалището на клона и се отразява също и в партидата по седалището на Съюза. Вписването се извършва от председателя на УС на Съюза.

(8) Управителят на клона се определя от Централния съвет, както и предвидените ограничения на правомощията и представителната му власт.

Глава VI УПРАВЛЕНИЕ

Органи на управление

Чл. 26. (1) Всички структури на Съюза съгласно Чл. 39 от

ЗЮЛНЦ имат колективен върховен орган и колективен управителен орган и контролен орган.

(2) Върховен орган на управление на Съюза е Общото събрание (Конгресът). Членовете на Съюза участват в Общото събрание (Конгреса) чрез свои избрани представители (делегати). В него могат да участват председатели на областни и общински съвети, които не са избрани за делегати без право на глас.

(3) Общото събрание (Конгресът) избира Централен съвет и от неговия състав – председател на Съюза, както и Централна контролна комисия и председател на комисията от нейния състав.

(4) Централният съвет избира *от своя състав* членовете на Управителния съвет и от тях – главен секретар и зам.-председатели.

(5) Управителният съвет е изпълнителен орган, който организира и изпълнява решенията на Общото събрание (Конгреса), на Централния съвет, както и на Областните (Столичния) и Общинските съвети на СОСЗР.

(6) Централната контролна комисия е контролен орган. Тя избира от своите членове секретар и зам.-председател.

(7) Председателите на Областните съвети и пълномощниците на юридическите лица, членове на Съюза, които не са били членове на ЦС, след избирането им придобиват правото и статута на членове на ЦС на Съюза.

Свикване на общото събрание

Чл. 27. (1) Общото събрание се свиква по решение на Централния съвет или по искане на най-малко 1/3 от членовете на Съюза по ред, определен в Чл. 26 ал. 1 от ЗЮЛНЦ.

(2) Поканата трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото за провеждането му и по чия инициатива се свиква. За общото събрание на Съюза (Конгреса) поканата се обявява в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията и се поставя на мястото за обявления в сградата, където е седалището

му най-малко един месец преди насрочения ден, а за общите събрания (конференции) на останалите структури поканите се изпращат лично до всеки член на събранието и се поставя на мястото за обявления в сградата, където се помещават те.

(3) Когато искането за свикване на ОС (Конгрес) е от 1/3 от членовете на Съюза и Централния съвет в двуседмичен срок не отправи писмена покана за свикване на общо събрание, то се свиква от съда по седалището на Съюза.

Право на сведение

Чл. 28. Писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание (Конгреса) на Съюза трябва да бъдат предоставени на разположение на членовете в седалището на Съюза най-късно до датата на публикуването или изпращането на поканата. При поискване те се предоставят безплатно на всеки член за запознаване.

Кворум

Чл. 29. Общото събрание може да се проведе, когато присъстват повече от половината от неговите членове или делегати. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред и може да се проведе колкото и членове да се явят.

Списък на присъстващите

Чл. 30. (1) За всяко заседание на Общото събрание (Конгреса) или заседание на Централния съвет се изготвя списък на присъстващите членове или техни представители. Членовете и представителите удостоверяват присъствието си с подпис и се легитимират. Списъкът се заверява от председателя и секретаря на Общото събрание и се прилага към протокола от заседанието.

(2) В списъка по предходната алинея се включват членовете, заявили за своето присъствие до първото гласуване след установяването на кворум.

Решения

Чл. 31. (1) Общото събрание не може да приема решения по въпроси, които не са публикувани в поканата.

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи за управление по низходяща линия. Те подлежат на съдебен контрол относно тяхната законосъобразност и съответствие с настоящия Устав.

(3) Решенията на управителните органи на Съюза, които са взети в противоречие с действащото законодателство, настоящия Устав или предходно решение на Общо събрание (Конгреса), могат да бъдат оспорвани пред съответното Общо събрание по искане на заинтересованите членове или орган, отправено в едномесечен срок от узнаването им, но не по-късно от една година от датата на вземане на решение.

Гласуване и мнозинство

Чл. 32. (1) Всички членове (делегати) имат право само на един глас.

(2) Решенията на Общото събрание се вземат с мнозинство от присъстващите. Решенията за промяна на Устава, за разпореждане с имуществото, за преобразуване, прекратяване на Съюза се вземат с мнозинство от 2/3 от присъстващите.

Протоколи

Чл. 33. (1) Всички структури на Съюза водят протоколи от заседанията на своите колективни органи за управление. Ръководещият заседанието на колективния орган и лицето, изготвило протокола удостоверяват и отговарят за верността на съдържанието му. Към протокола от заседанието на Общото събрание (Конгреса) се прилага и списък на участвалите членове.

Органи за управление на дружествата и клубовете

Чл. 34. (1) Общото събрание на дружеството и клуба се състои от всички негови членове. То се свиква най-малко веднъж в годината.

(2) Събранието може да се проведе, когато присъстват по-

вече от 50% от неговите членове. При липса на кворум то се отлага с един час и може да се проведе на същото място, при същия дневен ред, независимо колко членове ще се явят. Събранието обсъжда дейността на дружеството (клуба) и приема отчета на ръководството.

(3) Събранието, веднъж на четири години, избира дружествен или клубен съвет и от неговия състав – председател. При необходимост дружественият (клубният) съвет може да се попълва през целия период на Общото събрание. Численият състав на съвета се определя от Общото събрание.

(4) Дружественият (клубният) съвет планира и организира цялостната дейност на дружеството (клуба). Освен Общото събрание той използва и други форми и средства за постигане целите на Съюза. От своя състав той избира секретар-касиер, който събира и отчита членския внос, организира свикването на общите събрания и информира членовете за всички мероприятия и дейности.

Органи за управление на Общинските (Районните) организации

Чл. 35. (1) Общото събрание на Общинската (Районната) организация се състои от всички членове на организацията, когато нейният състав е до 150 души, или от делегати, избрани от дружествата и клубовете, когато численият състав е над указания, за срок от четири години, на основата на единни разчетни норми за всички дружества и клубове, определени от Общинския съвет.

(2) Общото събрание (конференция) може да се проведе, когато присъстват повече от половината негови членове или делегати. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред, независимо от броя на присъстващите членове.

(3) Общото събрание (конференцията) на Общинската (Районната) организация се свиква на редовно заседание на всеки четири години. То може да се свиква и на извънредно заседание от Общинския (Районния) съвет или по искане на 1/3 от членовете на организацията.

Чл. 36. Общото събрание (конференцията) на Общинската (Районната) организация:

1. Приема отчетите на Общинския (Районния) съвет и на общинската (районната) контролна комисия.

2. Избира и освобождава членовете на Общинския (Районния) съвет и Общинската (Районната) контролна комисия.

3. Избира председател на Общинската (Районната) организация на Съюза и избира председател на Общинската контролна комисия от техния състав.

4. Приема основни насоки за дейността на Общинската (Районната) организация.

5. Избира делегати за Областната (Столичната) конференция.

6. Отменя решения на други органи на Общинската (Районната) организация и на дружествата и клубовете, които противоречат на закона, на Устава или на други вътрешни актове, регламентиращи дейността на Съюза.

7. Взема и други решения, предвидени в устава.

Чл. 37. (1) Броят на членовете на Общинския (Районния) съвет и Общинската (Районната) контролна комисия се определят от общото събрание (конференцията).

(2) Изборът на председател на Общинската (Районната) организация и председател на контролна комисия, както и на членовете на Общинския (Районния) съвет и Общинската (Районната) контролна комисия и делегати за Областната (столичната) конференция може да става с явно или тайно гласуване.

Чл. 38. (1) Общинският (Районният) съвет избира от своя състав Управителен съвет, заместник председател и секретар. Изборът може да бъде явен или таен.

(2) Подготвя материалите за Общинската (Районната) конференция и организира изпълнението на нейните решения и решенията на общосъюзните органи.

(3) Утвърждава структурата и формира направления по основните дейности на Съюза.

(4) Приема бюджета на Общинския (Районния) съвет и отчита изпълнението му. По един екземпляр от бюджета и годишния отчет, приети с протокол, предоставя на Областния съвет.

(5) Ежегодно приема отчет за дейността на Общинската (Районната) организация.

(6) Приема годишни и други планове за работата на Общинската (Районната) организация.

(7) Регистрира, води на отчет и ръководи дружествата и клубовете от Общинската (Районна) организация.

(8) Ръководи и отговаря за дейността по стопанисването, поддържането и увеличаването на недвижимото и движимо имущество на организацията.

Чл. 39. Общинският (Районният) съвет се свиква на заседание от председателя най-малко един път на четири месеца. Председателят е длъжен да го свика и по искане на 1/3 от членовете. Заседанията са законни, ако на тях присъстват повече от половината му членовете и взема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите.

Чл. 40. Управителният съвет на Общинската (Районната) организация е изпълнителен орган на Общинската (Районната) организация. Той ръководи дейността на организацията между заседанията на Общинския съвет, сам определя броя на своите заседания и взема решение с мнозинство от присъстващите.

Чл. 41. Общинската (Районната) контролна комисия:

1. Контролира спазването на Устава от органите за управление и членовете на Съюза. Разглежда жалби, възражения, вътрешносъюзни спорове и въпроси на съюзната етика. Предлага за изключване или възстановяване на членство в Съюза.

2. Упражнява вътрешен финансов контрол върху отчета и стопанисването на имуществото на Съюза.

3. Периодично информира Общинския съвет за своята дейност и предлага решения по проблемни въпроси.

4. Председателят на Общинската (Районната) контролна комисия участва в заседанията на Общинския (Районния) съвет и Управителния съвет със съветателен глас.

Чл. 42. Общинската (Районната) контролна комисия се свиква на заседание от председателя на комисията. То е законно, ако в него участват 2/3 от членовете му. Комисията взема решение с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Органи за управление на областната (столичната) организация

Чл. 43. (1) Общото събрание (конференцията) на Областната (Столичната) организация се състои от делегати, избрани от Общинските (Районните) организации на основата на единици за всички Общински (Районни) организации разчетни норми и квоти, определени от областния съвет.

(2) Общото събрание (конференцията) може да се проведе, когато присъстват повече от половината негови членове или делегати. При липса на кворум, събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред, независимо от броя на присъстващите членове.

(3) Общото събрание (конференцията) на Областната организация се свиква на редовно заседание на всеки четири години. То може да се свиква и на извънредно заседание от Областния (Столичния) съвет или по искане на 1/3 от членовете на организацията.

Чл. 44. Общото събрание (конференцията) на Областната (Столичната) организация:

1. Приема отчетите на областния съвет и на контролната комисия.

2. Избира и освобождава членовете на областния съвет и контролната комисия и от техния състав избира председател на Областната (Столичната) организация и председател на контролната комисия.

3. Приема основни насоки за дейността на организацията.

4. Избира делегати за Конгреса.

5. Отменя решения на други органи на Областната организация, на Общинските организации, на дружествата и клубовете, които противоречат на закона, Устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на Съюза.

6. Взема и други решения, предвидени в Устава.

Чл. 45. (1) Броят на членовете на Областния (Столичния) съвет и контролната комисия се определят от конференцията.

(2) Изборът на Областния (Столичния) съвет, Областната контролна комисия, Управителния съвет и на делегати за Конгреса е с явно или тайно гласуване.

Чл. 46. Областният (Столичният) съвет има следните функции:

(1) Подготвя материалите за областната конференция и организира изпълнението на нейните решения и решенията на общосъюзните органи.

(2) Утвърждава структурата. Формира направления по основните дейности на Съюза.

(3) Приема бюджета на Областната (Столична) организация и отчита изпълнението му. По един екземпляр от бюджета и годишния отчет, придружени с протокол от заседанието, предоставя на Централния съвет.

(4) Ежегодно приема отчет за дейността на организацията.

(5) Приема годишни и други планове за работата на Областната (Столичната) организация.

(6) Регистрира, води на отчет и ръководи Общинските (Районните) организации, дружествата и клубовете на пряк отчет.

(7) Ръководи и отговаря за дейността по стопанисването, поддържането и увеличаване на недвижимото и движимото имущество на Съюза, с особено внимание на клубната база, с цел осигуряване на нейното функциониране.

Чл. 47. Областният (Столичният) съвет се свиква на заседание от председателя на съвета най-малко един път на четири месеца. Председателят е длъжен да го свика и по искане на 1/3 от членовете в 15-дневен срок.

Чл. 48. Заседанията на Областния съвет са законни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете му и той взема решения с мнозинство, повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 49. (1) Областният (Столичният) съвет избира Управителен съвет и от неговия състав заместник-председател и секретар. Изборът е с явно или тайно гласуване.

(2) Управителният съвет е главен изпълнителен на Областната (Столичната) организация. Той ръководи дейността на организацията между заседанията на Областния съвет, сам определя броя на своите заседания, но не по-малко от 4 пъти в годината и взема решение с мнозинство от присъстващите.

Чл. 50. Областната (Столичната) контролна комисия:

1. Избира зам.-председател и секретар от своя състав.
2. Контролира спазването на Устава на Съюза в Областната организация.
3. Разглежда и решава жалби, възражения, вътрешносъюзни спорове, както и въпроси от вътрешносъюзната етика. Предлага решения пред съответните органи.
4. Периодично информира Областния съвет за своята дейност.
5. Упражнява методическо ръководство на общинските контролни комисии.
6. Упражнява вътрешен финансов контрол върху отчета и стопанисването на имуществото на Съюза в областта (Столицата).
7. Председателят на комисията/секретарят участва в заседанията на Областния съвет и в Управителния съвет със съвещателен глас.
8. За изпълнение функциите на областната контролна комисия Областният (Столичният) съвет утвърждава самостоятелен бюджет на комисията.

Чл. 51. Областната (столичната) контролна комисия се свиква на заседание от председателя. То е законно, ако в него участват 2/3 от членовете му. Решенията се вземат с мнозинство, повече от половината от присъстващите членове.

Общосъюзни органи за управление

Чл. 52 (1) Общото събрание на Съюза (Конгресът) се състои от делегати, избрани от Областните (Столичната) организации за срок от четири години на основата на квоти, определени от Централния съвет.

(2) Общото събрание (Конгресът) на Съюза се свиква на редовно заседание на всеки четири години, както и на извънредно заседание, от Централния съвет на Съюза или по искане на 1/3 от членовете на Съюза.

Права на Общото събрание (Конгреса)

Чл. 53. (1) Общото събрание (Конгресът):

1. Приема, изменя и допълва Устава на Съюза.

2. Приема други вътрешни актове.
3. Избира и освобождава Централен съвет и Централна контролна комисия, и от техния състав председател на Съюза, председател на Централната контролна комисия.

4. Възстановява членството или потвърждава изключването на член на Съюза по предложение на Централната контролна комисия, Областните и Общинските съвети.

5. Взема решение за участие в други организации.

6. Взема решения за преобразуване или прекратяване на Съюза.

7. Приема основни насоки и програма за дейността на Съюза, както и отчетите на колективния орган на управление и на Централната контролна комисия.

8. Разглежда предложения, сигнали, жалби и молби на членове на Съюза, отправени към Конгреса.

9. Отменя решения на другите органи на Съюза, които противоречат на действащите закони, Устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на Съюза.

10. Приема бюджета и отчетите на Централния съвет, Управителния съвет и Централната контролна комисия.

11. Взема решения по предоставяне и разпореждане с недвижимото имущество на Съюза.

12. Взема решение относно размера на членския внос.

(2) Решенията по т. 1, т. 6 и т. 11 се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите.

Чл. 54. (1) Броят на членовете на ЦС и на Централната контролна комисия се определят от Общото събрание (Конгреса).

(2) Бившите председатели и главни секретари на УС на Съюза имат право да участват на всички заседания на съвета със съвещателен глас.

Чл. 55. (1) Централен съвет е колективен управителен орган, който действа между заседанията на Общото събрание (Конгреса) и организира изпълнението на неговите решения.

(2) Централният съвет има следните правомощия:

1. Избира Управителен съвет и от неговия състав – заместник-председатели и главен секретар с явно или тайно гласуване.

2. Ръководи международната дейност на Съюза.

3. Избира един от заместник-председателите за отговорник на международната дейност на Съюза. Той става вице-президент на CIOR за България и ръководител на българската делегация. Утвърждава, по предложение на отговорния заместник-председател, кандидатите за членове на комитетите на CIOR.

4. Взема решение за откриване и закриване на клонове. Определя обема на представителната власт на управителите на клонове.

5. Определя обема на представителната власт на управителите на клонове.

6. Осигурява изпълнението на решенията на конгреса, и контролира дейността на УС;

7. Изпълнява задълженията, предвидени в Устава.

8. Приема ежегодните отчети и отчета пред Конгреса за дейността на Съюза, промени в реда за формиране и разходване на финансовите средства и материалните активи на Съюза;

9. Ежегодно приема бюджета на Управителния съвет и общия финансов отчет за предшестващата година.

10. Приема правилници, наредби и инструкции по отделни дейности на Съюза.

11. Определя реда и организира дейността на Съюза по изпълнението на разпоредбите по глава III от ЗЮЛНЦ за общественополезна дейност.

12. Централният съвет приема веднъж годишно доклад за дейността на Съюза, който съдържа данни относно:

Съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите на Съюза и постигнатите резултати;

Размера на безвъзмездно полученото имущество и приходите от други дейности за набиране на средства;

Вида, размера, стойността и целите на получените и предоставени дарения, както и данните на дарителите;

Финансовия резултат.

13. Взема решение по всички въпроси, които по закон и устав не са в правата на друг орган.

Чл. 56. (1) Централният съвет се свиква на заседание от председателя на Съюза най-малко един път на четири месеца. Председателят е длъжен да го свика и по искане на 1/3 от членовете му в 15-дневен срок след постъпване на искането.

(2) Централният съвет води книга за протоколите от своите заседания. Председателят на Съюза и лицето, изготвило протокола, удостоверяват с подписите си и отговарят за верността на съдържанието.

Чл. 57. Заседанията на ЦС са законни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете му и взема решения с мнозинство, повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 58. Управителният съвет на СОСЗР е изпълнителен орган и:

1. Организира изпълнението на решенията на Конгреса и на ЦС.

2. Подготвя заседанията на ЦС.

3. Изготвя и внася за утвърждаване от ЦС годишен доклад за дейността на Съюза, който съдържа данните съгласно изискванията на Чл. 55 т. 10 от Устава.

4. Внася годишния доклад за дейността и финансовия отчет за обявяване в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията при Министерство на правосъдието до 30 юни на годината, следваща годината за която се отнася.

5. Организира научното и информационно осигуряване на членовете на Съюза.

6. Приема планове за работа, разработка и предлага бюджет за утвърждаване от ЦС, както и наредби, инструкции, правилници и други вътрешнонормативни актове на Съюза за утвърждаване от ЦС.

7. Определя функциите на членовете на Управителния съвет и разпределя задачите на служителите от работния апарат на УС.

8. Решава текущи въпроси от дейността на Съюза. Взема решения по имуществени, финансови и стопански въпроси.

9. Изработва, приема и обявява становища на Съюза по проблеми на националната сигурност, социалните въпроси и подготовката на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

10. Ръководи и координира работата на Областните (Столичния) съвети, организира и провежда национални и областни съвещания с техните председатели и с председателите на Общински (Районни) съвети.

11. Осъществява непосредствената връзка с централните държавни органи, синдикати и обществени организации и граждански сдружения.

12. Присъжда индивидуални и колективни награди.

13. Взема решения за подпомагане и подпомага офицери и сержанти от запаса и резерва в тежко материално положение.

14. Предлага на държавните институции за удостояване на структури и членове на Съюза с награди.

15. Предлага на държавните институции за оказване на материална, финансова и друга помощ на членове на Съюза в тежко материално и здравословно състояние.

16. Изготвя и предлага за утвърждаване от ЦС на ежегодни отчети за дейността и отчета за Конгреса за дейността на Съюза, промени в реда за формиране и разходване на финансовите средства и материалните активи на Съюза и другите материални запаси. Свиква редовно Общо събрание (Конгрес) или извънредно ОС (Конгрес) или по искане на 1/3 от членовете на Съюза. И определя квотите за избор на делегати.

17. Ежегодно приема и предлага за утвърждаване от ЦС на разходите за възнаграждения и хонорари на Управителния съвет.

18. Изпълнява решенията на ЦС за откриване и закриване на клонове на Съюза.

Чл. 59. Управителният съвет се свиква на заседание от председателя на УС най-малко един път в месеца. Заседанието е законно, ако в него участват повече от половината членове. Решенията се вземат с мнозинство, повече от половината присъстващи членове.

Чл. 60. (1) Председателят на Съюза, който е и председател на ЦС и на УС:

Организира и ръководи цялостната дейност на Управителния съвет и на Централния съвет и председателства техните заседания.

Представява Съюза пред законодателната, изпълнителната и съдебната власт, пред обществените организации и сродни съюзи на други държави, осъществява връзките с тях или възлага такива функции на други членове на УС;

Утвърждава разходите по бюджета на УС. Ежегодно осигурява проверка и заверка на годишния счетоводен отчет от лицензиран експерт-счетоводител;

Управява Съюза, като организира и следи за изпълнение на решенията на ОС (Конгреса), на ЦС;

Отговаря за изпълнение на задълженията от глава III на ЗЮЛНСЦ.

(2.) При отсъствие на председателя заседанията на ЦС и УС се ръководят от един от заместник-председателите или от главния секретар на Съюза.

Чл. 61. Централната контролна комисия:

1. Избира секретар от своя състав, който не може да участва в други ръководни органи на Съюза.

2. Контролира спазването на Устава на Съюза.

3. Разглежда жалби, възражения, вътрешносъюзни спорове и въпроси на съюзната етика. Предлага решения пред съответните органи.

4. Упражнява вътрешен финансов контрол върху отчета и стопанисването на имуществото на Съюза. Ежегодно изготвя доклад пред ЦС за резултатите от извършения финансов контрол.

5. Периодично информира Централния съвет за своята дейност.

6. Осъществява методическо ръководство на Областните (столичната) контролни комисии.

7. Председателят на комисията участва в заседанията на ЦС и Управителния съвет със съвещателен глас.

8. За изпълнение на функциите на Централната контролна комисия ЦС утвърждава самостоятелен бюджет.

Чл. 62. Централната контролна комисия се свиква на заседание от нейния председател. То е законно, ако в него участват повече от половината от членовете му. Решение се взема с мнозинство, повече от половината присъстващи членове.

Глава VII ПРЕОБРАЗУВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Преобразуване

Чл. 63. Съюзът не може да се преобразува в юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в частна полза.

Прекратяване и ликвидация

Чл. 64. Съюзът прекратява своето съществуване като юридическо лице с нестопанска дейност:

1. С решение на Общото събрание (Конгреса).
2. С решение на съда, когато:
  - а) не е учреден по законния ред;
  - б) извършва дейност, противоречаща на закона, Устава или е противна на обществения ред или на добрите нрави;
  - в) е обявен в несъстоятелност.

Чл. 65. (1) При прекратяване на съществуването на Съюза се извършва ликвидация.

(2) Ликвидацията се осъществява от Управителния съвет или от определено от него лице.

(3) Ако ликвидаторът не е определен, съгласно предходната алинея, той се определя от съда.

(4) Имууществените въпроси при ликвидация се решават в съответствие с Чл. 15. от ЗЮЛНЦ.

Глава VII ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 66. (1) Знамето е основен символ на Съюза и се явява пряк наследник на знамената на Съюза на запасните офицери

и Съюза на запасните подофицери преди края на Втората световна война.

(2) Знамето на Съюза е двулицево, двупластово и представлява правоъгълник с размери 110x110 см. Изработено е от сатен. На лицевата му страна са изобразени символи, наподобяващи кръста на ордена „За храброст“, като лъчите му излизат от средата на плата, където е разположен знакът на Съюза. В четирите ъгъла са изобразени вензели с кръгла форма, обградени с лаврови и дъбови клонки, на червен фон, в които са изобразени съкращения на Съюза. На лицевата страна отгоре, върху червеното поле, е изписан девизът „С нами Бог“, а под значката на Съюза – „За Република България“.

На обратната страна е отразен българският национален трицвет, върху който се проектират в жълто границите на Република България. В средата, върху зелената полоса, в полукръг е изписано „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“. Под него в полукръга е изписано „България“, а най отдолу: „Централен съвет“ или седалището на съответната структура.

(3) Лицевата част на знамето символизира неразривната връзка на Съюза с отбраната и сигурността на страната. Обратната страна символизира любовта и предаността на запасното войнство и резервистите към отечеството и готовността им да защитават неговите идеали цялост и суверенитет.

(4) Знамето на Съюза се поддържа винаги в исправност и се съхранява в Централния (Областния, Общинския) съвет.

Чл. 67. Съюзът провежда своята информационна политика чрез печатни и електронни издания. Печатен орган на СОСЗР е вестник „Българско войнство“.

Чл. 68. (1) Печатът на ЦС на Съюза е кръгъл с надпис по кръга: „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“, а в центъра – хоризонтален надпис „Централен съвет“.

(2) Печатите на Общинските (Районните), Областните (Столичния) съвети, дружествата и клубовете също са кръгли с надпис по кръга: „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“, а в центъра – хоризонтален надпис „Общински (районен, областен, столичен) съвет“, под него – населеното място,

седалище на съвета, а за дружествата и клубовете – техния патрон и населено място. Съхраняват се от секретаря.

Чл. 69. Значката на Съюза има форма на кръг, в който на тъмночервен фон са изобразени символи, наподобяващи кръста за храброст, с кръстосани мечове, върху който има поставена корона. В средата на кръста върху българския трицвет има изобразен изправен лъв. Под кръста е изписано „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“. В краищата на кръга са изобразени лаврови и дъбови клонки.

Чл. 70. Празникът на Съюза е 6 май.

Чл. 71. Маршът на Съюза е „Велик е нашият войник“, а девизът на Съюза е „България над всичко“.

Чл. 72. Уставът на Съюза е приет на Учредителния конгрес, проведен на 23 януари 1990 година, изменен и допълнен от Втория (извънреден) конгрес – 31 януари 1991 година, Третия конгрес – 25 януари 1994 година, Четвъртия конгрес – 9-10 май 1997 година, Петия конгрес – 28-29 март 2001 година, на Шестия конгрес, проведен на 2-3 април 2005 година, на Седмия конгрес, проведен на 10-11 април 2009 год. Изменен и допълнен е на VIII конгрес, проведен на 11 и 12 април 2013 г., изменен и допълнен на IX конгрес, проведен на 13 и 14 септември 2017 г., изменен и допълнен на редовен X конгрес от 03 и 04 юни 2022 година.

Чл. 73. Всички въпроси, неуредени в този Устав, се решават от Конгреса на Съюза, съобразно разпоредбите на ЗЮЛНЦ.

Чл. 74. (1) Офицери и сержанти от запаса и резерва са тези, които отговарят на изискванията на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.

(2) Офицерите и сержантите, които са преминали възрастта за служба в резерва и запаса, съгласно Закона за ВС на Република България, запазват званието си и на тази основа могат да членуват в Съюза.

Чл. 75. Атрибути. Членовете на Съюза при участие в съюзни мероприятия на всички равнища могат да носят отличителни знаци и атрибути като значки, ленти, шалчета, шапки, тениски и други със символи на Съюза.